

בעזה"ש"ת

דברי אלקים חיים

ממרוך אדמו"ר עט"ר שליט"א

מקץ - חנוכה תשפ"ו
גליון תצט

הוצאת זכרון שלמה
לעילוי נשמת הרה"ח שלמה
בהרה"ח מאיר מאשקאוויטש ז"ל

תוכן הקונטרס

דא"ח לפרשת מקץ
ס"ג שנת תשפ"ו

דברות קודש
שב"ק פרשת ויצא תשפ"ו
מתוך נועם שיה - ליל שבת קודש

אורח סלולה

בסדר עבודת היום (מא) - תפילה (כז) | תפילה במתינות (א)

ואלה יעמדו על הברכה שנדרבה לבם להחזיקת הוצאת דא"ח ממרן אדמו"ר שליט"א

הנהלת איגוד מוסדות ויזניץ בארה"ק

הרה"ג ר' חיים בעק שליט"א לברכה והצלחה בכל הענינים	הרה"ג ר' יעקב יהושע ענגלאנדער שליט"א ראש ישיבת מחנכים בעלזא לברכה והצלחה בכל הענינים ולע"נ אמו מרת שרה ב"ר אליקים געציל ע"ה ת.נ.צ.ב.ה.	לע"נ הרה"ח אהרן קלמן ב"ר יצחק משה כהנא ז"ל ולע"נ הרה"ח אברהם ב"ר נח צבי איילענדער ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	הר"ר יהודה לייב שטרן הי"ו בעל קיטרינג 'בית מאיר' לברכה והצלחה בכל הענינים
--	--	--	---

הרה"ח מאיר ויזל הי"ו לרגל הולדת הבת יזכה לרוות נחת מכל יו"ח	לעילוי נשמות הגאון החסיד הצדיק ישראל ב"ר אפרים יצחק ע"ה נתרם ע"י נכדו הרה"ח ישראל משה פרוימביץ הי"ו		
הרה"ח חיים מאיר גפנר הי"ו לרגל אירוסים הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח	הרה"ג חיים שטרן הי"ו - אלעד מירון הרה"ג אלימלך זילברשלג הי"ו לרגל אירוסים צאצאיהם יזכו לרוות נחת מכל יו"ח	הרה"ח חיים מרדכי בצלאל גפנר הי"ו לרגל אירוסים הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח	הרה"ח יוסף אריה גפנר הי"ו לרגל אירוסים הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח
הר"ר ישראל ויטמן הי"ו לרגל הבר מצוה לבנו יזכה לרוות נחת מכל יו"ח	הר"ר שמואל יוסף מרמורשטיין הי"ו הרה"ח יהוקאל שאול מרמורשטיין הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח	הרה"ג אשר אנשיל הלפרין הי"ו לרגל הולדת הנכד יזכה לרוות נחת מכל יו"ח	הרה"ח מאיר אלפנט הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח
הר"ר אלעזר סמט הי"ו הרה"ח שלמה סמט הי"ו הרה"ח ישראל פלברבוים הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח	הר"ר מנחם מנדל רכניצר הי"ו הרב מאיר דב רכניצר הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח	הר"ר חיים שמעון זאב רובין הי"ו הרה"ח נפתלי רובין הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח	הר"ר נתנאל קלפר הי"ו הרה"ח משה קלפר הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח
הר"ר חיים מאיר גוטספלד הי"ו לרגל הולדת הבת יזכה לרוות נחת מכל יו"ח	הר"ר אשר יונה ברד"א ווינברגר הי"ו לרגל הולדת הבת יזכה לרוות נחת מכל יו"ח	הרב חיים יעקב הלפרין הי"ו לרגל הולדת הבת יזכה לרוות נחת מכל יו"ח	הרב משה גרינברגר הי"ו לרגל הולדת הבת יזכה לרוות נחת מכל יו"ח
הר"ר משה חיים רכניצר הי"ו הרב מאיר דב רכניצר הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח	הר"ר מיכאל וויניצר הי"ו הרה"ח גבריאל יוסף וויניצר הי"ו הרה"ח ישעיה נפתלי מישלר הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח	הר"ר ישראל שטרן הי"ו - חיפה הרה"ח חיים שטרן הי"ו - אשדוד לרגל הולדת הבת - הנכדה יזכו לרוות נחת מכל יו"ח	לעילוי נשמות הרה"ח משה ב"ר חיים הרטשטיין ע"ה הרה"ח יצחק ב"ר אריה יהודה קמפער ע"ה נתרם ע"י בני/בתו הרה"ח גדליה דוד הרטשטיין הי"ו
לעילוי נשמות הבה"ח נתן טעו רונבוים ע"ה נתרם ע"י אביו הרה"ח מאיר נתן רונבוים הי"ו	לעילוי נשמות הבה"ח חיים ורטהיימר ע"ה נתרם ע"י אביו הרה"ח ישכר משה ורטהיימר הי"ו	לעילוי נשמות הרה"ח משה ב"ר חיים הרטשטיין ע"ה הרה"ח יצחק ב"ר אריה יהודה קמפער ע"ה נתרם ע"י בני/בתו הרה"ח גדליה דוד הרטשטיין הי"ו	לעילוי נשמות הרה"ח משה ב"ר חיים הרטשטיין ע"ה הרה"ח יצחק ב"ר אריה יהודה קמפער ע"ה נתרם ע"י בני/בתו הרה"ח גדליה דוד הרטשטיין הי"ו

דברי אלקים חיים

ס"ג פרשת מקץ - חנוכה תשפ"ה

אמנם לדאצון לצ ישנס המזוללים ומקילים
 ראש צאיסור זה, לפעמים נשמע
 אדם אומר לחצרו יש לי לומר לך לשון
 הרע טוב וערב, ותמה אני כיצד ניתן
 להעלות ציטוי זה על דל שפתים, הלא
 אסור לומר כן. לעיתים צשעת הדחק
 אדם מאצד עשתונותיו ומוציא מפיו דברי
 גנאי וכאשר נשאל על כך עונה איך האצ
 זיך פארלוירן, צרם, אסור לו לאדם לאצד
 עשתונותיו צכל מצצ שהוא, אף שלכל
 אחד ישנס זמנים של ירידה, אולם גם אז
 עליו להיזהר שלא לאצד עשתונות. כמוצן
 אין זה דצר קל כלל, נדרש לזה עבודה
 רצה, אולם זו היא העבודה המוטלת על
 כל אחד. כאשר יהודי חי עם השי"ת
 צמשך כל כ"ד שעות היממה אזי כל
 הנהגתו מקצלת משמעות נעלה ומרוממת,
 וציכלתו לשמור על מוצא פיו כדצעי.
 ודעו כי ענין שמירת הדיצור יש צו
 תועלת עצומה ומונע מן האדם צער צצ
 ועגמת נפש.

בדי לתקן ענין זה על האדם להתחזק
 צמדת החקד לעזור ולסייע לזולתו,

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם
 והנה עמד על היאר (מא, א).
 ענין שמירת הדיצור מאיסורים צריך
 להתחזק צה ציותר, וכדאי צגמ' (צ"צ
 קסה.) והכל צלשון הרע, ומקשי צלשון
 הרע סלקא דעתך ומשני צאצק לשון
 הרע. הרי לנו שצני אדם נכשלין צה
 מאוד, היצר הרע מסית את האדם לזול
 צזה ומדמה לאדם כאילו אין צהם
 איסור, אך יש להילחם כנגדו צעוז, ולכן
 יש ללמוד ההלכות כדי לדעת מה מותר
 ומה אסור. זקיה"ק האמרי חיים זי"ע
 צמכתצו הידוע (מכתצ ז הנדפס צסוף
 ספה"ק אמרי חיים) לצני החצורה הראשונה
 צשיכון ויזניך כתצ וזל"ק, איתא צסה"ק
 אשר מהראוי לקצל על עצמו מצוה אחת
 שיזהר צה צאופן יוצא מהכלל, ע"כ
 אודיעכס אשר אדיר חפצי שתקצלו ע"ע
 שמירת הלשון צסור מרע ועשה טוב
 ללמוד ההלכה ולחזור עליה, ע"כ. אם כי
 כתצ זאת לפני שנים רצות הדצרים
 עומדים צתוקפס גם היום, ויש לחזור
 ולשנן ההלכות למען יוכל לילך צדרך
 הנכון והראוי.

לדבר דברי איסור, שיהא ענין שמירת הדיבור חקוק בקרבן היטב. ולכן ההכנה לראש השנה היא בהתחזקות צמדת החסד, כפי שאמרו דורשי רשומות (קאשו"ע סי' קכח סעי' א') על חודש אלול – ימי ההכנה לראש השנה – אלול – נוט' איש לרעהו ו'מתנות ל'אציונים, היינו ענין העזרה והסיוע לצני אדם, אשר כאמור עי"ז יתוקן ענין שמירת הדיבור. גם בחנוכה יש להרבות צמעשי חסד, כמוצא צמג"א (סי' תר"ע) נוהגין הנערים העניים לחזר בחנוכה על הפתחים. אין זה דבר קל יש להשקיע בזה כוחות עצומים, איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק (ישעיה מא, ו), חולם זהו מה שנדרש מן האדם לעשות להתמסר לעזור ולסייע לזולת, ועי"ז יוכל לשמור על פיו ולשנון ויזכה להתגלות האור הגנוז בתורה.

בל זה מרומז במקרא ויהי מקץ שנתים ימים, ויהי לשון נער (מגילה י.), מק"ץ עה"א גימ' רג"ל לשון רגילות, ופרעה חלם, פרע"ה אתון פ"ה ר"ע, חל"ם לשון חזק (מל' והדר חלים), ענין הדיבור האסור חזק הוא אלול ומורגל בזה מאוד, הינו חולם ומדמה לעצמו שאין זה איסור כל כך, ועל כן אינו יכול לעבוד את השי"ת כדבעי, והו שנתים ימים, היינו שמכל שנותיו של

כאשר האדם מתעסק בעניני חסד ומרבה להטיב לכל אחד ממילא רואה רק זכות על אחרים ואין לו פנאי לדבר חובה על שום אדם. צענין החסד נכללים דברים הרבה, וכפי שכתב הרע"צ על המשנה (אבות א, ב) על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים, ומונה שם כמה דברים, לשמח חתנים ולנחם אבלים ולבקר חולים ולקבור מתים וכיוצא בזה, וכבר אמרתי פעמים הרבה אשר צתיבות וכיוצא בזה נכללו דברים רבים מאוד, הן בגשמיות והן ברוחניות, וכגון ענין כיתות רגלים ללרכי נדקה וחסד. האיש אשר משקיע בזה כל ראשו ומתשבתו אזי כל הליכותיו והנהגותיו משתנים למעליותא, וכמו כן חוסך מעצמו הרבה עגמת נפש צענינים שונים.

עתה צימי החנוכה הזמן גרמא להתחזק בזה, כדאי' בצפה"ק (יעוין ספה"ק בני יששכר מאמר צ אות י) אשר צימי החנוכה מתעורר ההשפעה כצימי ראש השנה, וכבר אמרתי פעמים הרבה אשר בראש השנה מצינו שכל אחד שומר את לשונו צמשך כמה שעות מתחילת התקיעות עד סוף תפילת מוסף, כמבואר בהלכה שכך יוצאים ידי חובה (שו"ע או"ח סי' תקצ"ב סעי' ג'), ומזה יקח כל אחד מוסר לעצמו להילחם עם יצרו המסיתו

בתולות, כולם יהיו חדורים ציסודות
נאמנים אלו.

יעזור השי"ת שנוכל לעשות כל מעשינו
לשם שמים באמת באופן הראוי
והנכון, שיעלו לרצון הצורא ית"ש. שכל
אחד יוכל להשתית את ציתו כדבעי על
הדרך שלימדונו תלמידי הצעש"ט הק',
נר איש וציתו, וכן לחנך את הנאצאים
על דרך זו, וכפי שאנו מבקשים בתחינה
לפני הדלקת הנרות [אשר כל אחד אומר
זאת בלצ קרוע ומורתח] ויהיו זרעי זרע
זרעי תלמידי חכמים וחסידים אהובים
למעלה ונחמדים למטה וכו', והרחיקנו
ממדות רעות ומחשבות זרות וכו'. יושפע
עלינו כל מיני השפעות טובות בגשמיות
וצרוחניות, ישועות ורפואות. ונזכה לקץ
הגאולה המסוגל צימים אלו, וכדאי
בספה"ק (מאור עינים, מקץ, ד"ה זמן שיעור)
במאמר הכתוב (תהלים קלז, יז) **ערכתי נר
למשיחי**, לראות בצנין בית המקדש ושם
נדליק המנורה על ידי כהניך הקדושים
צמורה צימינו אמן.

אדם נשאר רק ימים ספורים, כיון שאין
פיו מתוקן ואינו יכול לעבוד את הצורא
ית"ש כדבעי. **חל"ס** אהוון **לח"ס** לשון
מלחמה, על האדם להילחם עם היצר על
זה, על ידי **והנ"ה** **עמ"ד** **ע"ל** **היא"ר**
במס"ק **ע"ה** **הנ"ה** **ת** **גימ' חס"ד**, כאשר
יעשה מעשי חסד ויצקש בכל עת להטיב
לאחרים יוכל לנצח את היצר הרע
המסיתו לדבר סרה באחרים.

צריך לבקש מאת ה' שיעזרהו להשיג
ענינים אלו, ולצד זה יש לעשות
גם השתדלות ולהשקיע כוחות להשיגם,
הן בכל דבר וענין **צריך** לעשות
השתדלות, ואז **והנה עמד על היא"ר**,
יראה שהינו עומד בצמיכות למדת
החסד וצקל יכול להשיגה, וגם אם אינו
מנליח בתחילה, **והנה עמד על היא"ר**,
יתחזק ויעמוד על עמדו וישתדל עוד
ועוד עד אשר ישיג ענין זה. ואצקש
בזה מראשי הישיבות, וכן המשפיעים
והמדריכים להחדיר ענין זה היטב לכל
אחד ואחד, אצרכים ונערים, בחורים וגם

נועם שיח

פנינים, אמרות מהורות וסיפורי צדיקים
מתוך ליל שב"ק פרשת ויצא תשפ"ו - מושב אורה

טעם וביאר את הענין הדק היטב, ומתוך כך
בא לידי שמץ קטן של התנשאות, ובגין כך
נענש [שהרי הקב"ה מדקדק עם הצדיקים
כחוט השערה (יבמות קכא:)], וכיון שהודה
הרה"ק על ה'פגם', שבו אליו כוחותיו וחזר
לאיתנו הראשון.

די 'רב שולחן ערוך' איז שטארק
אנגענימען ביי די גאנצע וועלט, ובפרט
בעולם החסידות - אשר הולכים רבות
לאור פסוקותיו ותשובותיו.

נאנס ולא עשה מצוה

שמעתי מהרב ר' אליעזר דוד פרידמן
זכרונו לברכה, כי פעם אחת בערוב יום א'
דר"ה, בין תפלת מנחה למעריב, ישב
זקיה"ק האמ"ח על מקומו, וסיפר לפני
העומדים סביביו כדלהלן:

אצל אא"ז הק' ה'תורת חיים' זי"ע ישבו
פעם החסידים וכינוהו לבעל ה'חיי אדם'
זצ"ל בשם 'חייב אדם'. נענה אא"ז ה'תורת
חיים': 'חייב אדם' קענען מיר איהם נישט
רופן, אבער אז א גרינג הארץ האבן מיר
אויף איהם - קענען מיר אויך נישט זאגן.

בברכת לחיים

תורה וענוה

לחיים טובים ולשלום, א לעכטיגן
חודש, שנזכה להנות מאורו של משיח^א.

היום חל יו"ד של האדמו"ר הרה"ק ר'
דוב בער - האדמו"ר האמצעי
מליובאוויטש - בנו של הרה"ק בעל
ה'תניא' זי"ע.

סיפר האדמו"ר מטאהש זצוק"ל,
שהמגיד הגדול זי"ע האציל חכמה עליונה
לשנים מתלמידיו, להרה"ק בעל ה'תניא'
העניק את הכח לחבר חיבורו, ולהרה"ק
רבי אברהם מקאליסק זי"ע העניק כח
שיהא בפיו מענה לכל שאלה שישאל בכל
מקום בתורה.

ומעשה היה, שנחלש הרה"ק רבי
אברהם והיה מרותק למטתו, ובא רבו
המגיד לבקרו, ושאלו המגיד אם יודע מה
סיבת חולשתו. הודה רבי אברהם ואמר כי
הציעו לפניו קושיא חזקה מאד בענין
עמוק, א שווערע רמב"ם, והוא ענהו בטוב

^א כדאיתא בספ"ק שאור החנוכה הוא התנוצצות מאורו של משיח, ובענוותנותו ופשטנותו ולמען שמחת חתן וכלה היה רוקד
'א קאזשיקל' לפנייהם, בלא חס על מעמדו כלל.

תורה בדרך החסידות

תלמידי בעל שם זענען געוועהן לייבן, גרויסע לייבן, א"א לתורה בלא דרך הבעש"ט, זיי מיינען אז די תורה איז ביי זיי, לא מיניה ולא מקצתיה, מאז שירדה דרך הבעש"ט הק' לעולם אזי תורה בלא חסידות אין לה ערך, חסידות היא אמת ותורתה תורת אמת! חבל מאוד על מי שלא השיג את דרך החסידות.

בשלהן הטהור

בל תוסיף

שמעתי מר' יוסף שטיינמעץ מלאנדאן שנכח בשעת מעשה, בהיות האדמו"ר רבי אהרן מבעלזא זי"ע בעיר פעסט, ובמוצאי שבת עבר הקהל לקבל ברכתו. והנה היה דרכו בקודש, שלילדים שטרם הגיעו למצוות הושיט ידו כשהיא עטופה במגבת, ומשמשו היה ניצב הכן על ידו ואלונטית על זרועו, לעטוף את ידו בגשת ילד אליו. בין הבאים היה נער בעל קומה, ובעברו לפני האדמו"ר לא הבחין הגבאי כי ילד צעיר הנהו ולא עטף את ידו כמנהגו. הבעלזער רב ישב בראש מורכן כדרכו, אך בקדושתו הרגיש תיכף כי אחז בידי ילד ונרעד.

וסיפר התו"ח עובדא דהוי, כאשר נסע הגר"א מוילנא בצוותא עם תלמידו ה'חיי אדם', ובאמצע הדרך ביקש הגר"א מוילנא זצ"ל לעצור ולהיכנס לאכסניה שעל אם הדרך. נענה הח"א כי א"א לשהות אצלו יען הינו מה'כת' [כך כינו המתנגדים את החסידים], עכ"ז ירד הגר"א להתפלל שם, כשנכנסו פגשו בבעל האכסניה שחזותו העידה עליו כי ת"ח הוא.

כששוחחו עמו בתלמוד התפלאו לראות כי גדלה חכמתו וגאונותו למאוד. הביע הגר"א פליאתו לראות חסיד יודע ספר. השיבו הלה: "אני הנני חד מן זעירא דמן חבריא מתלמידי רבינו ממעזריטש, דארט דרייען זיך לייבן" - בצלו מסתופפים אריות שבחבורה. כששמע הגר"א הדברים, בקש מיד לנסוע למעזריטש אל הרה"ק הרבי ר' בער זי"ע, כי השתוקק לבוא עמו בדברים.

בהוודע הדבר לבעל ה'חיי אדם' מיהר אל אמו של הגר"א מוילנא, והבהיר לה את דעתו הוא, שאם יסע בנה למעזריטש עלול הוא להיסחף לכת החסידים. אי לכך, ביקשה שתאסור על בנה לנסוע בגזירת כיבוד-אם. אמו נענתה לבקשתו, ואסרה את הדבר על בנה, הגר"א - שעדיין לא תהה על קנקן החסידות לדעת כי תורה היא - ציית לדבריה ולא נסע², ובכך נמנעה אפשרות להסרת התנגדותו.

² אם כי ברור שאזלינן בתר המחשבה.

אז החדר היחיד באידיש שם, והיה נהוג שטרם נסיעתו של האדמו"ר מבעלזא לירושלים בחדשי הקיץ, היה בא לתלמוד תורה חבוש בקאלפיק, ברצותו שהילדים יראוהו עטוי בקאלפיק דייקא, והילדים עברו לפניו בסך.

ר' ישראל הנ"ל היה אז כבן ד' או ה', ונעמד בצד הבעלזער רב לראות בזיו פניו, אך בעיני הגבאי לא מצא הדבר חן, ודחפו לצדדים בחוסר עדינות. נחרד האדמו"ר ונזף קשות בגבאי, כיצד יתכן לנהוג בגסות בילד יהודי, ואת הילד קירב בדברי פיוס וריצוי הרבה להניח דעתו. ואמר לי הר' ישראל, **שלמרות שהיה אז רך בשנים, נחקק המאורע בקרבו היטב גודל השתדלותו לרצותו.**

לקול הנער

דבר זה צריך חיזוק - לשמור על כבוד הנערים, דכירנא כי פעם נעצר זקיה"ק האמ"ח באמצע אמירת התורה משום ילד שישב בסוף ביהמ"ד ובכה על שלא רואה את הרבי' היטב.

צדיקים הקפידו מאוד בכבוד הילדים, אין שום היתר לפגוע ולזלזל בהם, ואדרבה אם רואים ילד בוכה יש לגשת אליו ולדרוש מצוקתו.

יש לשמור על כבוד הנערים ואף אם לפעמים צריך הוא משום כך לתת משלו! אם ילד עומד על מקומו הקבוע, או מסתיר

או אז הבחין הגבאי בדבר, ובחמתו הכה בידו על הילד. האדמו"ר מבעלזא נחרד מאד, והורה לקרוא לילד אליו. הילד כבר הרחיק במעט בשל מרוצת השורה, אך הוא הפסיק את הכל והמתין ששיגוהו, **ואדהכי והכי, גער במשמשו איככה עשה כזאת להכות ילד מישראל.**

מששב הילד אליו, אמר לו האדמו"ר: כיון שבשבילי הכו אותך, עלי לפייסך, וביקש ממנו שיזכיר לפניו את אביו שגויס לצבא באותם ימי מלחמה. הנער כבר החל לפנות שוב לדרכו, אך דעתו של הרב' טרם נחה עליו וקראו שנית לפניו, והכביר לפייסו שוב עד שאמר לו שיכתוב קוויטל עבור אביו, כדי להפיס דעתו בזה, וביני לביני הוסיף לגעור במשמש על מעשהו.

וכדרכו בקודש - שחזר ג' פעמים על ענינים רבים, הורה בשלישית לקרוא לנער והוסיף לרצותו, ואמר לו: כיון שאצלי אירע שהרימו עליך יד בהכאה, אבקש לפייסך והניח דעתך, **וכיון שאירע כזאת בגין שהושטת לי את ידך בלא שעטפתי ידי באלונטית, אושיט לך שנית את ידי בלי אלונטית.** והרעיף עליו ברכות לרוב בלחישא, כדרכו.

לא תגע בו יד

כיוצא בזה שמעתי מהרב ישראל רושצקי הי"ו מחצור, שלמד בילדותו בתלמוד תורה דבעלזא בתל אביב - שהיה

טפי, מה יקרה אם הוא ישמע את
ה'תורה' על חשבונך?! ועיקר הענין הוא
שאים חפצים באמת - קען מען זיך אן
עצה געבן, ער זאל זיי נישט אוועק
מאכן - ויזיזם ממקומם בטענות של
הבל.

לו לראות את הרבי האם בשל כך יקניטהו?
ס'איז נישט קיין הפקרות!
אנשים חושבים שאין זה מן הנחוץ
שהנער יראה או ישמע, ולכן מתירים
לעצמם להזיזו ממקומו - לטובתם, אין
זה נכון, מאי חזית דדמא דיך סומק

אורה סלולה

לקט פניני הדרכה בענינים נבחרים
בסדר עבודת היום (מא)

תפילה - כ"ז | תפילה במתינות א'

רועינו זוננו פרנסנו

ואף המהירות בתפילה לצורך עסק פרנסתו - אינה מהווה שום תירוץ, הלא יתבונן קט מי נדחה מפני מי? כך מפרש אאמו"ר הק' זי"ע הפסוק (במדבר יח, כז) "ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגורן וכמלאה מן היקב", תרומ"ה גימ' קו"ל תפל"ה (אמ"נ), וירמוז שתהא חשובה אצלכם עבודת התפילה לכל הפחות כערך עסקיכם הגשמיים. כפי שאתם מחשיבים את עסקי הגורן והיקב, עסקי המשא ומתן שלכם, עניני העוה"ז, לכל הפחות כן תהא חשובה אצלכם התפילה, כמו שבעסקי יקפיד להתייבב בזמן וכל המניעות לא יעכבוהו לעשות עוד חיל וממון, על אחת כמה וכמה בוודאי שכן יראה להקפיד לבוא אל התפילה בזמן, ולהתפלל במתינות עם הציבור

באמת אמרו שגם בחשבון התועלת הגשמי ירווח לו בהחשיבו את

כבוד התפילה

הנה המבין ומשכיל עוצם גדלות התפילה, מאליו חפץ ומשתוקק אליה, זה האיש ממחר לבא אליה ומאחר לעזובה. כי אם לעבודת התפילה משמעויות רבים נחלקת עבודתה לכמה וכמה מדרגות - כל חד לפום דרגה דיליה. אולם יש את המובן הפשוט של 'תפילה' כמשמעה ובאיזה אופן יש לערכה, והיינו שיש לכל הפחות להופיע בזמן לתפילה, לעמוד ולומר את תיבותיה, ולהשתדל לכון את פירוש המילות שמוציא מפיו, בוודאי ובוודאי שלא יחטוף את התיבות, וכי הלזו יקרא תפילה - שיאחר לתפילה וימהר בה כדי 'לצאת ידי חובתי' ותו לא!?

כל זה לצד חילול ה' שהוא גורם במעשיו, אשר גורם אצל אחרים גם כן זלזול בתפילה, מה חמור הדבר הזה, הלא בי"ד של מעלה ידרוש ביתר חומר ומיצוי הדין - ואיך לא יפחד ולא ירתע!?

מזקנים אתבונן

אצל חסידים ותיקים ואנשי מעשה מדורות הקודמים שהיו מתפרנסים מיגיע כפם, היו רואים שיש להם דעת זקנים לא לוותר על שום דבר מעניני היהדות, ודווקא על ידי זה הצליחו ועשו פרי.

זוכר אנכי את ר' שמואל גניץ ע"ה, הוא היה חסיד ירא שמים לצד שהיה סוחר, ואע"פ שהיה לו לילך לעניני מסחרו בשעת תפילתו לא מיהר, היה מתפלל בדבקות ובחמימות ובמתינות כראוי וכיאות, - זהו דוגמא מחסיד אמיתי איך היתה הנהגתו לצד שהיה סוחר.

כן ראיתי תדיר גם אצל ר' יעקב דוד ויז'ניצר עליו השלום, הוא היה עומד בביהמ"ד 'בית הלל' בפינתו הקבועה בצד מזרחית צפונית ושופך שיחו לפני קונו, ולא יכלו אז להסיט מחשבתו לשום דבר.

רבות בשנים היה מנהל מוסדותינו הק', עול כבוד היה מונח על כתפיו, והרבה פעמים באו באמצע התפילה לקרוא לו ולהודיעו שפלוגי אלמוני, עסקן או סוחר, רוצה לפוגשו כשהלה זמנו קצר והמלאכה מרובה, והיו דוחקים בו שהללו ממתינים לפריעת חובם ולסדר תשלומיהם, אולם רי"ד ז"ל - שידע שזמן תפילה לחוד - לא התייחס לדברים כלל, אלא המשיך בתפילתו ברוגע.

התפילה, שהיא המקור לכל השפעה ומבלעדה אין קיום לאדם בעולם כלל!

נכנסו אלי כמה וכמה אנשים סוחרים, והעידו פה אחד כי ביום שהם מכוונים את ליבם כראוי בעת תפילתם, המסחר עולה להם יפה, אם ראשית היום כראוי בתפילה בכוונה אז כל יומו כראוי וזוכה להצלחה מלעילא.

תרבו תפלה

אי חושש להפסד ממון יראה להשכים לתפילתו, אבל לא שיוותר על תפילה בזמן ובמתינות.

פונה אנכי בזה לאותם מיעוטי דמיעוטי המזלזלים בתפילה - עקב דחקם בעניני פרנסה, בטעות נדמה להם שעל ידי שיקצרו תפילתם ירויחו - כאשר יבואו בזמן למקום עבודתם, דעו לכם שזהו מעשי בעל-דבר, כי האמת היא ההיפך הגמור, עיקר הפרנסה נשפע מכח התפילה ואתם במעשיכם חותכים את צינור ההשפעה - חלילה.

וגם זה המשתדל ומגיע לתפילה בזמן, ואירע ואיחר למנין הקבוע לו מדוע שלא יפנה למנין הבא, ויספוג את הפסדן כתוצאה מן האיחור לתפילה, למה דווקא מן התפילה - הרי הוא מקצר!?

לאחמ"כ המתינו עליו עוד כאשר המשיך
לביתו לסעודת שחרית, לא הסכין להתחיל
את שגרת יומו קודם האכילה כנפסק
בהלכה בחשיבות פת שחרית (או"ח סי' קנ"ה
סעיף ב').

זכור לי איך היו הרבה מהם - שלא היו
שותומ"צ - עומדים בחוץ ורוטנים,
בראותם עוד איך ר' יעקב דוד יוצא סוף
סוף מתפילתו ברוגע ובמתינות - כאילו
אין הדברים נוגעים אליו כלל. וגם

מקורות המאמר: ליש"ק שמיני תשס"ז, ס"ג וארא תשס"ה, ס"ג אחו"ק תשס"ט, נעה"ח שמ"ע תשע"ו, ס"ג משפטים תשס"ז,
ס"ג קרח תשס"ז, יום בדר"ה תשס"ט.

יו"ל ע"י

הוועד להוצאת דא"ח

ממרוך אדמו"ר עט"ר שליט"א

תורת חיים 6 שיכון ויזניץ ב"ב

טלפקס: 03-9621659

כל הזכויות שמורות

לתרומות ולהנצחות ניתן לפנות למשרדי הוועד

או לפל' 050-4132007